

Vpliv spletne aplikacije za ugotavljanje (ne)ustreznosti predpisovanja zdravil na kakovost predpisovanja zdravil, neželene dogodke, povezane z zdravili, in sodelovalnost pri doma živečih starejših (ARRS L3-6805)

(začetek projekta 2014, konec 2017)

Raziskovalci Katedre za družinsko medicino Medicinske fakultete v Ljubljani, Katedre za družinsko medicino Medicinske fakultete v Mariboru in Zavoda za razvoj družinske medicine od avgusta 2014 v randomizirani kontrolirani longituadinalni raziskavi ugotovljamo, ali je mogoče z rednim pregledovanjem ustreznosti predpisanih zdravil glede na kriterije STOPP/START izboljšati kakovost predpisovanja zdravil pri doma živečih starostnikih s kroničnimi boleznimi.

Problem in cilji

Pri več kot polovici kronično bolnih starostnikov, ki obiskujejo ambulante družinske medicine, predpisovanje zdravil odstopa od mednarodno priznanih priporočil STOPP/START. Najpogostejše ugotovljeno odstopanje je predpis za starostnike neprimernih zdravil. Dejavniki, povezani s kakovostjo predpisovanja zdravil, so vezani na bolnika (npr. število in vrsta kroničnih bolezni), in zdravnika. Adherenca pri zdravljenju z zdravili je odvisna od značilnosti starostnika, njegovega socialnega okolja, indeksa multimorbidnosti, števila in režima jemanja predpisanih zdravil, poznavanja indikaciji za jemanje ter mnenja, da so določeni simptomi posledica stranskih učinkov zdravil. V raziskavi ugotovljamo, ali je mogoče z rednim pregledovanjem ustreznosti predpisanih zdravil glede na kriterije STOPP/START izboljšati kakovost predpisovanja zdravil pri doma živečih starostnikih s kroničnimi boleznimi.

Sledimo več ciljem:

1. Izdelava in uporaba računalniškega programa (spletne aplikacije; v nadaljevanju SA) za ugotavljanje (ne)ustreznosti predpisovanja zdravil pri starostniku glede na kriterije START/STOPP.
2. Z uporabo SA pri starostnikih v ambulantah družinske medicine ob upoštevanju STOPP/START kriterijev ugotoviti kakovost predpisovanja zdravil, ugotoviti, ali je mogoče izboljšati kakovost predpisovanja zdravil, zmanjšati pojavnost neprimernega predpisovanja zdravil ter zmanjšati predpisano število zdravil.
3. Izdelati multivariatni model, ki pojasnjuje, kateri dejavniki vplivajo na kakovost predpisovanja zdravil pri doma živečih starostnikih. Multivariatni model bomo naredili v vseh treh časovnih presekih (2015, 2016 in 2017) in identificirali stabilnost dejavnikov povezanih s predpisovanjem zdravil.
4. Prepoznati dejavnike, ki napovedujejo slabo adherenco pri zdravljenju z zdravili.

Pomen raziskave za slovensko družinsko medicino in bolnike

Načrtovana uvedba intervencije za izboljšanje predpisovanja zdravil v obliki spletne aplikacije (SA) v celotno slovensko družinsko medicino lahko prinese veliko spremembo v kakovosti predpisovanja zdravil pri posameznem zdravniku družinske medicine v Sloveniji (več kot 900 zdravnikov) ter število potencialno neprimernih predpisov, ki jih prejema starostniki, so leta 2014 predstavljali dobro četrtino prebivalstva.

Dolgoročno uvedba intervencije za izboljšanje predpisovanja zdravil v obliki spletne aplikacije (SA) preko spremembe v kakovosti predpisovanja zdravil pri posameznem zdravniku ter zmanjšanja števila potencialno neprimernih predpisov, ki jih bolnik prejema, vpliva na kakovost življenja starostnikov in zmanjšuje tveganje za komorbina depresivna stanja v tej starostni skupini.